

پژوهشکده شورای نگهبان

اصول قانون اساسی

در پرتو نظرات شورای نگهبان

عنوان

اصل شصت و هشتم

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۰۵۲،۲

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۲/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل شصت و هشتم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۵۲،۲

تاریخ انتشار: ۱۳۹۵/۰۲/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

- ۲ اصل شصت و هشتم
- ۲ ۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی
- ۱-۱- طرح تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران ۲
- ۳ ۱-۲- طرح آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی
- ۱-۳- طرح الحاق سه تبصره به ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸ ۳
- ۴ ۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران
- ۴ ۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان
- ۴ ۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی
- ۴ ۵- تذکرهای ارشادی و قانونی شورای نگهبان

اصل شصت و هشتم

در زمان جنگ و اشغال نظامی کشور به پیشنهاد رئیس جمهور و تصویب سه چهارم مجموع نمایندگان و تأیید شورای نگهبان انتخابات نقاط اشغال شده یا تمامی مملکت برای مدت معینی متوقف می‌شود و در صورت عدم تشکیل مجلس جدید، مجلس سابق همچنان به کار خود ادامه خواهد داد.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۱-۱- نظر شماره ۶۰۶۱ مورخ ۱۳۶۵/۳/۱ شورای نگهبان در خصوص طرح تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۵/۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱-۱- نسبت به ماده دوازده،^(۱) با توجه به اینکه طبق اصل ۶۸ تأیید شورای نگهبان پس از تصویب مجلس شورای اسلامی لازم است، جمله (کسب تأیید شورای

۱. ماده ۱۱- در زمان جنگ و اشغال نظامی کشور، چنانچه برگزاری انتخابات در یک یا چند حوزه انتخابیه امکان‌پذیر نباشد، رئیس جمهور توقف انتخابات در نقاط اشغال‌شده یا تمامی کشور را، با ذکر مدت، کتباً به مجلس شورای اسلامی جهت اخذ تصمیم پیشنهاد می‌نماید.

تبصره- وزارت کشور موظف است قبل از برگزاری انتخابات، گزارش مشروح و مستدل از موارد عدم امکان انتخابات را به رئیس جمهور تسلیم نماید.

ماده ۱۲- چنانچه در جریان برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی نیز به لحاظ وقوع جنگ، برگزاری انتخابات در یک یا چند حوزه انتخابیه متأثر گردد، وزارت کشور با تأیید شورای نگهبان بلافاصله گزارش توجیهی شروع توقف انتخابات را به رئیس جمهور تسلیم می‌نماید تا برابر ماده (۱۱) این قانون عمل نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۵/۸/۲۲ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۸- در زمان جنگ و اشغال نظامی کشور، چنانچه برگزاری انتخابات در یک یا چند حوزه انتخابیه امکان‌پذیر نباشد، رئیس جمهور توقف انتخابات در نقاط اشغال‌شده یا تمامی کشور را، با ذکر مدت، کتباً به مجلس شورای اسلامی جهت اخذ تصمیم پیشنهاد می‌نماید.

تبصره- وزارت کشور موظف است قبل از برگزاری انتخابات، گزارش مشروح و مستدل از موارد عدم امکان انتخابات را به رئیس جمهور تسلیم نماید.

ماده ۹- چنانچه در جریان برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی نیز به لحاظ وقوع جنگ، برگزاری انتخابات در یک یا چند حوزه انتخابیه متعسر گردد، وزارت کشور بلافاصله گزارش توجیهی شروع توقف انتخابات را به رئیس جمهور تسلیم می‌نماید تا برابر ماده (۸) این قانون عمل نماید.

نگهبان برای گزارش) با قانون اساسی مغایر است.

۲-۱- نظر شماره ۷۸/۲۱/۴۵۵۱ مورخ ۱۳۷۸/۲/۸ شورای نگهبان در خصوص طرح

آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۱/۱۸ مجلس شورای اسلامی:

۱-۲-۱- شایسته است در ماده (۱۲۰)^(۱) با توجه به اصول ۶۸ و ۶۹ و ۷۸ قانون

اساسی، کلمه «مهم» به کلمه «زیر» تبدیل گردد.

۳-۱- نظر شماره ۸۰/۲۱/۲۶۶۵ مورخ ۱۳۸۰/۸/۳۰ شورای نگهبان در خصوص طرح

الحاق سه تبصره به ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸،^(۳)

مصوب ۱۳۸۰/۸/۲۹ مجلس شورای اسلامی:

۱-۳-۱- در قانون اساسی جمهوری اسلامی توقف انتخابات، صرفاً در اصل ۶۸

پیش‌بینی شده است؛ چون مفاد تبصره (۶)^(۳) به نحوی مستلزم توقف انتخابات استان

۱. ماده ۱۲۰- رأی‌گیری نسبت به موارد مهم با اکثریت خاص و به ترتیب ذیل خواهد بود:

الف- اکثریت دو سوم حاضران:

۱- تصویب آیین‌نامه داخلی مجلس و تفسیر آن

۲- تصویب تشکیل جلسه غیرعلنی مجلس

۳- تصویب تقاضای دو و سه فوریت طرح‌ها و لوایح.

ب- اکثریت دو سوم مجموع نمایندگان:

۱- تصویب درخواست مراجعه به آراء عمومی

۲- تصویب عدم کفایت سیاسی رئیس جمهور.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۸/۴/۱۳ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

- در سطر بالا [= رأی‌گیری نسبت به موارد مهم با اکثریت خاص و به ترتیب ذیل خواهد بود:] به جای

کلمه «مهم» کلمه «زیر» آورده شود.

- در بند (۲) کلمه «سیاسی» حذف گردید.

۲. گفتمنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح الحاق یک تبصره به ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس

شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس

تغییر کرده است.

۳. ماده واحده- سه تبصره ذیل به ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۹/۷

الحاق می‌گردد:

تبصره ۴- ...

تبصره ۶- انتخابات میان‌دوره‌ای دوره ششم مجلس شورای اسلامی در استان گلستان تا تطبیق وضع

داوطلبان با این قانون به تعویق می‌افتد.

گلستان در غیر موارد مذکور در این اصل می‌باشد، این تبصره مغایر با قانون اساسی شناخته شد.

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

→

با عنایت به اظهار نظر شماره ۸۰/۲۱/۲۶۶۵ مورخ ۱۳۸۰/۸/۳۰ شورای نگهبان نسبت به این مصوبه و با توجه به اصرار مجلس بر مصوبه خویش، این مصوبه به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شد.

مصوبه مورخ ۱۳۸۰/۹/۶ مجمع تشخیص مصلحت نظام:

«مجمع تشخیص مصلحت نظام ضمن تأیید نظریه شماره ۸۰/۲۱/۲۶۶۵ مورخ ۱۳۸۰/۸/۳۰ شورای نگهبان و با عنایت به کفایت مصوبه مورخ ۱۳۷۸/۸/۲۲ مجمع در خصوص «قانون لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبین رد صلاحیت شده در انتخابات مختلف» اتخاذ تصمیم جدید در این خصوص را ضروری نمی‌داند.»

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم مکملبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود را ایفا و تحت تاثیر بیچ قدرتی واقع نشوند و از توانین مخالف با شرع مطهر و قانون اساسی بدون بیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

آدرس: تهران، خیابان شهید سمیه، قرنیه،
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir